

Dato: 24.08.2012
Arkivref: 2012/6752-3

Saksnr	Utvalg	Møtedato
93/12	Fylkesting	24.09.2012
108/12	Fylkesutvalg	17.09.2012
51/12	Hovedutvalg for samferdsel	12.09.2012

Innbyggerinitiativ: Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 kr i måneden på Ruters månedskort

Innstilling

1. Fylkestinget tar forslaget om «Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 NOK i måneden på Ruters månedskort!» til orientering og ber fylkesrådmannen vurdere forslaget i forbindelse med den kommende evalueringen av ny pris- og sonestruktur.

Sammendrag

Akershus fylkeskommune har mottatt et innbyggerinitiativ hvor det er uklart om alle vilkårene knyttet til slike er oppfylt. Fylkesrådmannen har vurdert det slik at denne saken kan fremmes for fylkestinget, slik at det kan tas stilling til forslaget.

Studentorganisasjonen NSO-Ås ønsker en lik pris for alle studenter i Oslo og Akershus på Ruters månedskort på kr 380,-. Dette vil innebære et inntektsbortfall per år på 33 mill. kr. Skal forslaget tas til følge vil studentrabatten økes for sone 2 og 3 og provenytapet for Ruter måtte dekkes. Dette kan skje ved (1) økte priser for andre kunder, (2) reduksjon i Ruters tilbud eller (3) økt tilskudd fra Akershus fylkeskommune.

Fylkesrådmannens vurdering er at det er hensiktsmessig at det tas endelig stilling til innbyggerinitiativet i forbindelse med en mer helhetlig evaluering av pris- og sonestrukturen i vinter.

Saksutredning

Bakgrunn og saksopplysninger

Akershus fylkeskommune mottok følgende innbyggerinitiativ fra organisasjonen Studentstyret NSO-Ås ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) datert 29. mars 2012, med følgende forslag:

«Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 NOK i måneden på Ruters månedskort!»

Innbyggerinitiativ er hjemlet i kommuneloven § 39 a, der det står at fylkestinget plikter å ta stilling til et forslag dersom det tilfredsstiller visse vilkår. Et av vilkårene er at minimum 500 av innbyggerne i Akershus står bak forslaget. Innbyggerinitiativet er underskrevet av flere enn 500 personer som oppgir en adresse i Akershus. Det kommer ikke frem av innbyggerinitiativet om disse personene har folkeregisterregistrert adresse i Akershus fylke eller eventuelt det fylket hvor deres foreldre har bosted. Andre vilkår knyttet til innbyggerinitiativet er oppfylt. Akershus fylkeskommune kan velge å behandle innbyggerinitiativet selv om vilkårene etter kommuneloven § 39 a ikke er oppfylt. Fylkesrådmannen har vurdert det slik at denne saken kan fremmes for fylkestinget.

Etter kommuneloven § 39 a skal fylkestinget ta stilling til et innbyggerinitiativ senest 6 måneder etter at det er fremmet. Forslagets følgebrev ligger vedlagt (vedlegg 1).

Tidligere har fylkesordføreren svart på et innbyggerspørsmål fra Kaja Mathilde Heltorp på vegne av Studentstyret NSO-Ås. Spørsmål og svar ligger vedlagt som vedlegg 2 og -3.

Bakgrunnen for innbyggerinitiativet er innføringen av den nye pris- og sonestrukturen i Oslo og Akershus 2. oktober 2011. Pris- og sonestrukturen innebar en forenkling av kollektivtilbudet ved at antall soner ble sterkt redusert og antall billettslag ble færre. Den nye pris- og sonestrukturen har gjort det enklere å reise kollektivt, og det er også blitt billigere å reise for de aller fleste. Dette bygger opp om Oslo og Akershus som en region med et felles arbeids- og boligmarked. Studentrabatten gjør det billigere for studenter å reise kollektivt, uavhengig av hvor i regionen de bor og studerer. Akershus har et universitet, UMB, og en felles høyskole med Oslo, Høyskolen i Oslo og Akershus, med campus på Bislett i Oslo og Kjeller i Akershus.

Den nye pris- og sonestrukturen med sonegrenser og antall billettslag er utarbeidet med tanke på å stimulere til bruk av kollektivtransport fremfor privatbil.

Ved innføringen av den nye pris- og sonestrukturen ble det en harmonisering av studentbillettene i Oslo og Akershus og NSBs taksregulativ. Studenter får nå 40 % rabatt på en 30-dagers voksenbillett. Studentrabatten følger nå soneinndelingen. Før innføringen var studentbilletten basert på en enhetspris for hele Oslo og Akershus. En studentrabatt på 40 % følger anbefalingen Regjeringen kom med ved innføringen av et landsomfattende rabattsystem for ungdom og studenter i 2002.

Studenter som studerer ved UMB og har sitt bosted i Oslo reiser i dag over 3 soner. Prisen for en 30-dagers studentbillett er kr 920,-. For voksne er prisen kr 1 520,-. Med denne studentbilletten kan en reise et ubegrenset antall ganger innenfor hele Oslo og Akershus i hele 30-dagersperioden. Dersom studentene reiser tur/retur mandag til fredag (10 ganger per uke) er prisen kr 21,- per tur.

Problemstillinger og alternativer

Innbyggerinitiativet har et enkelt budskap; redusér prisen på studentbilletten for 3 soner fra kr 920,- til kr 380,- og 2 soner fra kr 650,- til kr 380,-. En pris på kr 380,- er tilsvarende prisen for en 1-sones 30-dagers studentbillett.

Ruter har beregnet et inntektsbortfall i billettinntekter per år til 33 mill. kr¹ dersom prisen skal reduseres slik det foreslås.

¹ Beregningene er i 2012-kr

Tabell 1. Dagens pris på 30-dagers studentbillett og forslaget til en redusert pris, differanse i kr.

	1 sone	2 soner	3+ soner
Pris fra 1. feb. 2012	380	650	920
Forslag til pris	380	380	380
Differanse, mnd., kr	0	270	540

I den grad studentrabatten økes for sone 2 og 3 vil provenytapet for Ruter måtte dekkes. Dette kan skje ved (1) økte priser for andre kunder, (2) reduksjon i Rutes tilbud eller (3) økt tilskudd fra Akershus fylkeskommune.

Ruter tilbyr i dag ulike rabatterte billetter. Barn og honnør gis en rabatt på 50 % eller mer på voksenbillett, ungdommer kan reise med 7- eller 30-dagers barne- og honnørbillett. For 30-dagersbilletten for barn, ungdom og honnør gis en rabatt på henholdsvis 64 % og 70 % for 2 soner og 3+ soner. Videre gis det rabatt til familier og vernepliktige. Det gis dermed en særskilt rabatt for barn, ungdom og honnør som reiser over 2 soner eller mer.

I dagens pris- og sonesystem er Ruter delegert ansvaret for å fastsette pris og billettslag. Ruter fastsetter prisene på billettslagene innenfor en grense med en maksimal økning tilsvarende den kommunale deflatoren som fastsettes i de årlige statsbudsjettene. Systemet er felles med NSB. Endringer i systemet, inkludert priser, må forhandles årlig med NSB og inkluderes i deres nasjonale takstregulativ. Det nye pris- og sonesystemet innebar (1) en ny geografisk soneinndeling av Oslo og Akershus og (2) en ny billettstruktur. Fylkeskommunen har gitt sin tilslutning til denne pris- og sonestrukturen.

Som fylkesordføreren sa i svar til innbyggerspørsmål vedrørende økt pris på månedskort for studenter i Oslo-Akershus den 15.12.2011 (vedlegg 3): *«Vi har nå hatt en ny pris- og sonestruktur i om lag to måneder. Det er derfor for tidlig å gjøre endringer i dag. Når vi har et tilstrekkelig erfaringsgrunnlag bør vi vurdere om vi skal starte et arbeid for å se på eventuelle justeringer og hvilke kostnader dette medfører.»*. Det nye pris- og sonesystemet skal evalueres. For å sikre et tilstrekkelig grunnlag for denne er det planlagt å gjøre dette etter at har 12 måneders erfaring med det nye systemet. Ruter vil utarbeide en evalueringsrapport som vil foreligge i løpet av desember 2012.

Fylkestinget kan i denne sak enten (1) avvise forslaget, (2) ta det til følge og fastsette prisen på 30-dagers studentbilletten for 2 soner og 3 soner til kr 380,-, eller (3) ta endelig stilling til forslaget i forbindelse med en mer helhetlig evaluering av pris og sonestrukturen i vinter.

Fylkesrådmannens anbefalinger

Innbyggerinitiativet er knyttet til et ønske om større rabatter for innbyggere som reiser i minst 2 soner i Oslo/Akershus. Redusert pris for noen innebærer økt pris for andre, dårligere tilbud eller økt subsidiering fra fylkeskommunen, som innebærer at andre oppgaver vil få mindre. Etter fylkesrådmannens vurdering er det hensiktsmessig at en vurderer innbyggerinitiativet sammen med eventuelle andre problemstillinger når Ruters evaluering av den nye pris- og sonestrukturen foreligger innen slutten av dette året.

Oslo, 24. august 2012

Tron Bamrud
fylkesrådmann

Saksbehandler: Jonas Tysland

Vedlegg:

Vedlegg1: *Innbyggerinitiativ fra Studentstyret NSO-Ås til Akershus Fylkeskommune: Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 NOK i måneden på Ruters månedskort!.*

Vedlegg 2: *Innbygger spørsmål fra studentstyret NSO Ås vedr. økt pris på Ruters månedskort for studenter i Oslo-Akershus.*

Vedlegg 3: *Svar på innbygger spørsmål til fylkestinget 15.12.11 fra Studentstyret NSO-Ås vedrørende økt pris på Ruters månedskort for studenter i Oslo-Akershus.*

Utrykte vedlegg:

Underskrifter på innbyggerinitiativ fra Studentstyret NSO-Ås til Akershus Fylkeskommune: Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 NOK i måneden på Ruters månedskort!.

Akershus Fylkeskommune

v/ Fylkesordfører Nils Aage Jegstad

Sentraladministrasjonen

Pb 1200 Sentrum

0107 Oslo

Ås, 23. mars 2012

Følg brev til innbyggerinitiativ til Akershus Fylkeskommune

Studentstyret NSO-Ås, som organisasjon i Akershus fylke ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), fremmer følgende innbyggerinitiativ ovenfor Akershus Fylkeskommune:
Lik pris for alle studenter innenfor Oslo og Akershus: 380 NOK i måneden på Ruters månedskort!

Innbyggerinitiativet ble enstemmig vedtatt i Studentting-1 2012 ved UMB og Studentstyret har samlet inn totalt 851 underskrifter som støtter saken. Det er også fremmet likt innbyggerinitiativ i Oslo kommune til Oslo Bystyre gjennom en elektronisk underskriftskampanje, som har fått 638 underskrifter.

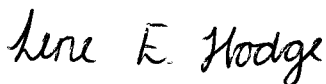
Studentstyret NSO-Ås fremmer dette forslaget da den nylig innførte prisordningen rammer en stadig større gruppe studenter på Universitetet for miljø- og biovitenskap som pendler til eget lærested. Undersøkelser viser at minst 30 % av totalt 4200 studenter på universitetet pendler. Videre er en betydelig andel av studentene ufrivillige pendlere, som ikke har funnet et sted å bo på studiestedet sitt grunnet den prekære bolig mangelen på Ås. Etter soneomleggingen 2. oktober 2011 ser vi at det er laget et uheldig system som prisdiskriminerer studenter og inviterer til en videre økning av prisen på månedskortet. Dette gjenspeiler overhodet ikke reelle økonomiske forhold, da alle studenter får samme beløp i månedlig støtte: ca 6800 NOK.

Universitetet for miljø- og biovitenskap er det eneste universitetet i Akershus fylke, og tilbyr svært viktige utdanninger for å løse framtidens utfordringer. Videre er universitet inne i en fusjonsprosess med Norges Veterinærhøyskole, noe som innebærer at hele deres virksomhet, ansatte og studenter skal flyttes fra Oslo til Ås i perioden 2014 - 2018. Det Nye Universitetet vil bli en svært viktig arbeidsplass og kunnskapsrik utdanningsarena for Akershus i fremtiden. Dette gjenspeiles ikke i dagens samferdselspolitikk og kollektivsatsning.

Studentstyret NSO-Ås er i dialog med andre studentrepresentanter i Akershus, eksempelvis Velferdstinget i Oslo og Akershus, og vi er klare over at høye studentpriser rammer flere enn bare pendlende studenter på Ås. Vi har deres støtte og engasjement i denne saken.

Vi mener det er få gode argumenter for å prisdiskriminere studenter, og vi ønsker derfor å fremme et innbyggerinitiativ som favner *alle* studentene i Akershus og Oslo - med det resultat at det blir lik pris på månedskortet fra Ruter: 380 NOK.

Vennlig hilsen

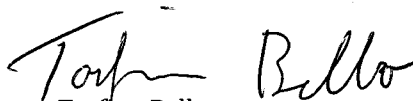

Lene Elizabeth Hodge

Internasjonalt ansvarlig i Studentstyret

internasjonal.nso@umb.no,

TLF 64 96 63 76 (kontor), 95 23 36 31 (mob)

Torfinn Belbo

Leder i Studentstyret

leder.nso@umb.no,

TLF 64966372 (kontor), 95 96 54 59 (mob)

Dato: 14.12.2011
Arkivref: 2011/15450-17

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Fylkesting	15.12.2011

Innbyggerspørsmål fra studentstyret NSO Ås vedr. økt pris på Ruters månedskort for studenter i Oslo-Akershus

Ærede Fylkesting,

Etter 2. oktober trådte den nye soneinndelingen for Oslo og Akershus i kraft, og et slikt nytt soneskilte medfører at Ås kommune akkurat kommer innenfor sone 3S. Kjøper man månedskort for 2-soner er prisen 625 kr. Denne sonen stopper som kjent nå i Ski, og dette medfører en pris på månedskort for studenter som skal gå av på neste stopp, Ås, på 895 kr i måneden. Prisendringen medfører at studenter som ønsker månedskort i 3 soner betaler uforholdsmessig mye i forhold til de andre gruppene som har fått prisreduksjoner.

Den økende studentmassen på Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB) medfører sprengt boligkapasitet på Ås og er driveren som gjør at stadig flere UMB-studenter bor i Oslo eller andre kommuner. I UMB's trivselsundersøkelse for 2011 svarte 30 % av studentene at de ikke bor i Ås kommune. Med dagens studentmasse på 4200 innebærer det at rundt 1200 må pendle til studiestedet sitt. Det største og nærmeste privatmarkedet for bolig er da Oslo, og vi har sett en betydelig økning med frivillig og ufrivillig flytting hit.

Det føles utrolig urettferdig for de pendlende UMB-studentene når UMB er den eneste høyere utdanningsinstitusjonen i Akershus som ligger i sone 3. Disse studentene må betale uforholdsmessig høy månedspris for å kunne pendle/reise til sin utdanningsinstitusjon i forhold til de andre institusjonene i Oslo-Akershus.

Det er kommet klare signaler til Studentstyret fra Studenttinget og andre studenter på Ås om at den høye prisen på månedskort til Oslo er et reelt problem. Studentstyret ønsker å ta tak i saken, og første steg i denne prosessen er å fremme spørsmål til spørretimen i Fylkestinget i Akershus for å sette dette problemet på dagsorden.

Studentstyret NSO-Ås ønsker å stille Fylkesting følgende spørsmål:

Er Fylkestinget klar over at UMB-studentene prisdiskrimineres i forhold til alle andre studenter i Oslo-Akershus?

Synes Fylkestinget det er riktig at en ekstra økonomisk svak gruppe som pendlende studenter nedprioriteres i dagens prisordning på månedskort?

Med vennlig hilsen,

Kaja Mathilde Heltorp
Nestleder Studentstyret NSO-Ås

Lene Elizabeth Hodge
Internasjonalt ansvarlig Studentstyret

2011/19932-3

Svar på innbygger spørsmål til fylkestinget 15.12.11 fra Studentstyret NSO-Ås vedr. økt pris på Ruters månedskort for studenter i Oslo-Akershus

Akershus fylkeskommune har vært en pådriver for gjennomføringen av ny- pris og sonestruktur i Oslo og Akershus, med den hovedmålsetning at det skal bli enklere å reise ved færre soner og et redusert antall billettslag. Omleggingen førte også til at det ble billigere å reise for de fleste.

Det ble samtidig innført en harmonisering mellom studentrabatten i Oslo og Akershus og NSBs regulativ der studenter får en rabatt på voksenbilletten på 40 %. Tidligere hadde studentbilletten i Akershus en fast pris på kr. 800,- som var uavhengig av antall soner. Nå følger den soneinndelingen, prisen for en studentbillett vil være tilsvarende en 30-dagersbillett for voksne med en rabatt på 40 %.

Studenter som reiser innad i en sone betaler i dag kr 355,- for en 30-dagersbillett. Tilsvarende er prisen reiser i to soner kr. 625,-. Disse har dermed fått billigere reiser etter innføringen, på kr. 445,- og kr. 175,- respektivt. Studenter som reiser i tre soner eller mer har fått en dyrere 30-dagersbillett etter innføringen. Disse betaler i dag kr. 895,-, noe som er kr. 95,- dyrere

Situasjonen for studenter ved UMB blir, slik spørsmålsstillerne har påpekt, at de får en pris lik 3 soners studentbillett når de bor i Oslo. Jeg ser at dette kan oppleves som urettferdig ved at Oslo utgjør et viktig boligmarked for studenter ved UMB. Samtidig er det ikke lett å gjøre en omlegging av studentbilletten fra enhetspris til sonepris uten at enkelte strekninger kommer uheldig ut.

Vi har nå hatt en ny pris- og sonestruktur i om lag to måneder. Det er derfor for tidlig å gjøre endringer i dag. Når vi har et tilstrekkelig erfaringsgrunnlag bør vi vurdere om vi skal starte et arbeid for å se på eventuelle justeringer og hvilke kostnadene dette medfører. Ved disse vurderingene vil jeg ta med dette innspillet fra Studentstyret NSO-Ås.

Til sist vil jeg nevnte at pris- og sonestrukturen i Oslo og Akershus er et samarbeid med staten ved NSB. For NSB er det viktig å samordne prisene i Oslo og Akershus med deres nasjonale takstregulativ. Det er derfor ikke opp til Oslo og Akershus alene å endre pris- og sonestrukturen.